

Sēt rapša sēklu no paša lauka vai hibrīdu?

Kā neapmaldīties zemo izmaksu labirintos jeb: Sēt rapša sēklu no paša lauka vai hibrīdu?

Arvien pieaugošie klimatiskie izaicinājumi, augošās izmaksas un neapmierinātība ar iegūto ražu arvien vairāk veicina tendenci, ka daži lauksaimnieki nolemj ietaupīt, sējot pašaudzēto rapsi un neieguldot sertificētās rapša hibrīdšķimēs. Vai tas ir labs risinājums?

Arvien pieaugošie klimatiskie izaicinājumi, augošās izmaksas un neapmierinātība ar iegūto ražu arvien vairāk veicina tendenci, ka daži lauksaimnieki nolemj ietaupīt, sējot pašaudzēto rapsi un neieguldot sertificētās rapša hibrīdšķimēs. Vai tas ir labs risinājums? Ja jūs tas interesē, mēs labprāt iepazīstināsim ar zinātnisko pētījumu, kas tika publicēts žurnālā *Agronomy Journal* (2009. Novembris) par sertificētās un saimniecībā pašaudzētas sēklas atšķirībām attiecībā uz rapša ražu un kvalitāti. Pēc astoņu gadu izmēģinājumiem tika secināts, ka šķirņu ģenētika būtiski ietekmē šādus kritiskos produktivitātes rādītājus kā: lauka biežību, dīgļspēju, agrīno attīstību, nogatavošanos, ražību, negatavo sēklu daudzumu novākšanas laikā, sēklu svaru un eļļas saturu. Saimniecībā ataudzētas šķimenes un sertificētās rapša hibrīdšķimenes salīdzinājums parāda, ka sējot pašaudzētās sēklas iegūst:

- par 26% mazāk izdzīvojušu augu līdz nogatavošanās brīdim,
- par 17% zemāku ražu,
- par 5% mazāks sēklu svars,
- par 1,4% zemāku eļļas ražu,
- par 52% vairāk negatavu (zaļu) sēklu nevienmērīgās lauka nogatavošanās dēļ.

Interesanti arī ir tas, kas apstiprinājās pētījuma laikā, ka izsētās sēklas izmērs būtiski neietekmē lauka biežību pēc sadīgšanas un nogatavošanās laikā, neietekmē ražu vai negatavo (zaļo) sēklu daudzumu. Sējot rupjākas pašražotās sēklas, ražas masa vai eļļas raža nepalielinās, arī tad, ja palielina sēklu daudzumu uz m².

No tā var secināt, ka vienmēr pamatots ir risinājums ar ekonomisko vērtību. Izvēloties pašaudzēto šķirni ar par 17% zemāku ražu, iegūst par 212 € / ha * mazāk no ha. (* Aprēķins balstīts uz šādiem rādītājiem: pašaudzētās šķimenes raža, kas ir par 17% zemāka salīdzinājumā ar sertificētās hibrīdšķimenes, rapša iepirkuma cena uz 31.07.2019 - 357 € / t un šī gada vidējā rapšu raža - 3,5 t / ha).

Mēs atstājam lēmumu JUMS.